

CLAERHOUT, Juliaan, priester-leraar, oudheidkundige en toponymist (Wielsbeke 9 december 1859 - Kaster 12 februari 1929).

Als humanioraleerling te Kortrijk legde Claerhout getuigenis af van een geestdriftige romantische Vlaamsgezindheid in De Vlaamsche Vlagge van Rodenbach. Samen met zijn vriend G. Gezelle en de Friese geleerde J. Winkler wilde hij aanvankelijk de verwantschap tussen de Vlaamse en de Friese bevolking bewijzen en enkele tijd hielp hij Gezelle met materieel werk. Als leraar te Tielt en te Torhout gaf hij een groot deel van zijn onderwijs in het Nederlands. Actief was hij betrokken bij de stichting van Het Belfort (1885) en van Biekorf (1890). Verscheidene jaren nam hij van het eerstgenoemde tijdschrift de hoofdredactie waar; hier richtte hij de blik van zijn uitgebreid lezerspubliek op de Europese artistieke en wetenschappelijke actualiteit. Als christen-democraat wijdde hij zijn aandacht aan Vlaamse sociale problemen.

Sinds 1895 wendde hij zich langzamerhand af van het Westvlaamse particularisme en door zijn vroegtijdige voorkeur voor algemeen-Nederlands vervreemde hij enigszins van zijn milieu en van Gezelle. Hij ging toen volledig op in archeologie en paleontologie. Daardoor publiceerde hij nagenoeg alleen nog in het Frans en verkeerde hij veel in Franstalige kringen te Kortrijk en te Brussel. Zijn houding werd echter niet anti-Vlaams, zoals wel beweerd werd. Zijn werk blijft getuigen voor een groot Vlaams verleden en zijn sociaal

engagement maakte hem tot een der meest populaire priesters in West-Vlaanderen.

WERKEN: *Guido Gezelle. Aandenken* (anoniem, 1899); - *Oud Vlaanderland. Tien vertellingen* (1913).

LITERATUUR: P.P. Debbaut, *Esquisse nécrologique. Le révérend monsieur J. Claerhout*, in *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk* (1929, p. 9-16); - *Pastor Claerhout. Een der geleerdste priesters van ons land*, in *Ons Volk Ontwaakt* (1929, p. 610); - J. Persyn, *Claerhout, Juliaan*, in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, III (1968).

JAN PERSYN